

hullatják apáink, fiaink és testvéreink a drága magyar vért, hiába aratunk diadalt diadalra, hiába győzzük le a félvilágot, mert a nemzetek békés versenyében okvetetlenül el kell bukunk, hacsak fajunk nemes erényei mellé új erényt nem plántálunk a magyarságba. Ez új erény az iparkodó munka erénye, s ennek előfeltétele a faj akaratereje.

(Fogarasz.)

Majtényi Károly.

HAZAI LAPOKBÓL.

A Cél (VII. évf., IV. sz.). *Karafiáth Marius* «A család és a nemzetnevelés» c. folytatja ugyane folyóirat VI. évf. 652. s köv. lapjain kezdett fejtegetéseit (Gondolatok a nemzetnevelésről). Kiindulása az a gondolat, hogy mindenkinek kötelessége szóval, cselekvéssel, példaadással közrehatni a jó emberek szaporításán. A családnak is kötelessége ez s mert benne sok a hiba, ezt előbb ki kell irtani. Ilyen hiba a magasabb osztályok utánzása, a gyermekek igényeinek túlzottá növelése, az önmegtagadás, lemondás, önfegyelmelés erényének teljes elhanyagolása, az önhittség ültetése az önérték helyére. A szülők nagy része nem ismeri saját gyermekét, nem tudja fejleszteni és erősíteni akaratát. A nemzet érdekében kellene minden szülőnek felkeltenie gyermekében az igazság érzését; a gyermek előtt is érthető apró hazudozással nem szabad rontania a becsületérzést; gondosan kell ügyelnie az olvasmányokra, ápolnia a vallásosságot és a nemzeti összetartozandóság érzését. Az apák heves politikai állásfoglalással gyakran azt a hitet keltik fiaikban, hogy a hazafias kötelesség teljesítésére elegendő nagyhangú szölamok hangoztatása és így sodródik az ifjúság sokszor kellő tudás és tapasztalat nélkül, éretlenül a politikai élet árájába. A politikai, felekezeti osztály-elfogultságot legtöbbször a szülők meg gondolatlansága és korlátoltsága fejleszti ki a gyermekekben. — Ez a cikk felolvasás volt a lévai Reviczky-Társaságban s örömmel látjuk benne annak a fontos köznevelési gondolatnak az alapul vevését, hogy mindenki nevel. A nevelői gondolkodás még igen távol van attól, hogy általánosnak mondassuk, de terjedését mégis csak észlelhetjük.

A Gyermekek (3—4. sz.). *Nagy László* «Az ifjúság erkölcsi nevelése a háború tanulmányai alapján» c. cikkében azt írja, hogy «akár a jelen kor társadalmának hangulatát, akár az ifjaknak a háború hatása alatt kifejlődött lelkületét tekintsük, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy most nem muló hatással van dolgunk, hanem az erkölcsi érzéseknek s gondolkodásnak évtizedekre vagy éppen évszázadokra szóló gyökeres alakulásáról. Hisszük, hogy a háború előtt meglazult erkölcsi felfogás egyhamar visszatérni nem fog. De ha talán nem szívódott is eléggé mélyen a társadalom vérkeringésébe az új erkölcsi érzület, úgy akkor, sőt éppen ezért minden kulturális tényezőnek, irodalomnak, művészeteknek, igazságszolgáltatásnak s a pedagógiának mindent el kell követnie, hogy ez kiirthatatlanul meg-